

Trenger vi en sakkyndig-hetskommisjon?

Pål Grøndahl
psykologspesialist, ph.d.

Spalten Impulser i juninummeret av Tidsskriftet tok opp kvalitetssikring av sakkyndiges arbeid. Ettersom jeg til daglig arbeider med sakkyndighet, leste jeg dette med interesse. Jeg synes imidlertid at sakkyndighetsfeltet ble formidlet på en tradisjonell og noe snever måte, ettersom bare det barnefaglige feltet ble diskutert. Psykologer utfører sakkyndighet på en rekke andre områder. Eksempler er erklæringer for trygdeetaten og rettsapparatet, oppdrag i forbindelse med forsikringssaker og erklæringer innen skolesektoren. Noen få psykologer, som meg selv, utarbeider prejudisielle, dvs. foreløpige rettspsykiatriske erklæringer og soningsvurderinger, hovedsakelig på oppdrag fra påtalemyndigheten. Det er uheldig at uttrykket sakkyndighet kun forbindes med barnefaglig sakkyndighet. For psykologer som yrkesgruppe er det nettopp viktig at vi engasjerer oss i et vidt spekter av sakkyndighet.

Det ble også fremmet en ide om en rettspsykologisk kommisjon. Ideen er god, men jeg synes den bør gis en videre ramme. Jeg forstår ikke riktig hvorfor man vil opprette en egen rettspsykologisk kommisjon, hvor det implisitt ser ut til at det er barnefaglig sakkyndighet som skal kontrolleres. Er det for å få et tilsvarende svar til den rettsmedisinske kommisjon? Personlig mener jeg det er behov for å utvide kontrollen av sakkyndigerklæringer til flere områder. Slike kontrollfunksjoner utøvet overfor enhver form for sakkyndighet er uhyre viktig, både ut i fra behovet for kvalitetssikring og et rettssikkerhetsperspektiv. Kanskje skulle man derfor tenke videre og lansere et forslag om en sakkyndighetskommisjon. En slik kommisjon kunne få som mandat å kontrollere alle sakkyndighetserklæringer utstedt av helsepersonell som er tenkt til bruk i forvaltningens eller rettens tjeneste. På den måten ville langt flere sakkyndighetserklæringer bli underlagt kontroll. I det lange løp kunne det føre til større tillit blant folk flest til den sakkyndighet som utføres, samtidig som de sakkyndiges oppdragsgivere får et «godkjent»-stempel på arbeidet de har bestilt.